

Molt humans i molt divins (I): Jesús, què hem de fer?

En aquest primer article sobre les virtuts humanes considerem com tots els nostres desitjos poden trobar la seva harmonia en Déu. Descobrir-ho porta el seu temps, però és alliberador.

17/03/2021

Pot semblar estrany que sant Agustí, al llarg de les seves memòries, en un moment comenci a descriure la influència del «pes» en les coses

físiques que té al seu voltant. Amb els coneixements propis del segle iv, qui més tard seria bisbe d'Hipona nota que hi ha alguna cosa que fa que el foc sempre es dirigeixi cap amunt, mentre que una pedra ho faci cap avall. Després observa que l'oli sempre tendeix a col·locar-se per sobre de l'aigua quan es barregen o que, d'alguna manera, tot el que està desordenat busca l'ordre i allà descansa. Sant Agustí intueix que, en tots aquests moviments, a les coses les guia el seu «pes». I és llavors quan, amb llenguatge poètic, confessa: «El meu pes és el meu amor, on soc portat, és ell que m'hi porta».[1] Es tracta d'una experiència universal: allò que desitgem, que busquem, que volem, és el que ens mou. Busquem sempre la satisfacció d'un desig que aspira a ser durador. Aquest «pes» ens porta a la felicitat, més o menys plena, així que no ens volem deixar enganyar per un simple i fugaç “passar-ho bé”. Com

podem descobrir aquest amor pel qual sant Agustí se sentia portat?

El procés de tota història

«Què haig de fer per a posseir la vida eterna?», va preguntar un jove a Jesús (cf. *Lc* 18, 18). Es tracta d'un passatge de l'Esriptura davant del qual guardem un silenci expectant, perquè planteja un interrogant que ens involucra a tots. Què respondrà aquell que és Déu i Home?

Tanmateix, just abans de la seva intervenció, el jove havia fet servir una frase en la qual el Senyor detecta quelcom estrany: s'adreça a Jesús anomenant-lo «mestre bo». La resposta ens pot semblar una mica taxativa: «De bo, només n'hi ha un, que és Déu» (*Lc* 18, 19). El Senyor havia percebut, no sabem com, que certament el jove buscava *quelcom més* a la seva vida, però que en realitat pensava que això li ho donaria un bé creat, una cosa que

podia controlar, una cosa a la qual es podia aferrar aquí a la terra. Per això, tot i que en la pregunta següent Jesús s'assegura que el jove s'esforça per complir la llei de Déu, vol anar més enllà, vol que el jove trenqui definitivament amb la complaença secreta d'aquest compliment i amb els ídols de la prosperitat humana: «Encara et manca una cosa: ven tot el que tens i reparteix-ho entre els pobres, i tindràs un tresor al cel. Després vine i segueix-me» (*Lc 18, 22*). En aquesta escena observem la crida del Senyor, després intuïm la batalla interior del jove, fins a acabar amb el seu trist retir. Jesús potser havia somiat amb un gran deixeble, però el noi va tornar a la comoditat de casa seva, a la seva riquesa i als seus coneguts.

Aquella felicitat gran anhelada pel jove no està immediatament al nostre abast. No la podem gestionar ni dominar. Només la podem rebre

mitjançant l'abandonament en Déu. Diu sant Joan Pau II que «si Déu és el Bé, cap esforç humà, ni tan sols l'observança més rigorosa dels manaments, aconseguix complir la Llei, és a dir, reconèixer el Senyor com a Déu i tributar-li l'adoració que només a Ell és deguda. El *compliment* només es pot aconseguir com un do de Déu».[2] Per això, potser, sobretot es requereix paciència, saber esperar activament. L'amor del cristià no és un flaix momentani —tot i que també pugui existir—, sinó una història d'amor, i totes les històries tenen el seu procés. «La gràcia, normalment, segueix les seves hores, i no vol violències».[3] El jove potser busca la satisfacció immediata del seu desig, s'impacienta, no s'adona que l'amor de Déu, com el gra sembrat, necessita temps per créixer al costat de Crist. Tanmateix, en l'Evangelí veiem com Jesús preparava gradualment els seus, sense pressa, però també sense

pausa. Des de la presó, sant Joan Baptista, potser una mica impacient, mana preguntar a Crist per mitjà dels seus deixebles: «Ets tu el qui ha de venir, o n'hem d'esperar un altre?» (*Lc 7, 20*). A nosaltres ens pot semblar, de vegades, que Jesús no té prou pressa, i ens impacientem per ser bons de la nit al dia.

Per formar un desig ferm

Sabem que els deixebles —com tothom— necessitaven temps perquè, com el jove ric, primer havien de purificar les vanes imaginacions que s'havien forjat: la temptació de l'èxit, del prestigi, de la glòria humana, de la vida còmoda. Necessitaven comprendre coses importants com l'afany per «pregar sempre sense defallir» (*Lc 18, 1*) o per aprendre a perdonar «setanta vegades set» (*Mt 18, 22*). Però tan bon punt el Senyor va veure que els apòstols ja tenien una mínima preparació, després

d'haver resat tota la nit, els va enviar, un per un (cf. *Mt* 10, 1-5; *Lc* 6, 12). Això no vol dir que el camí formatiu dels deixebles ja hagués acabat, ni de bon tros. Sant Josepmaria repetia moltes vegades que la formació d'un apòstol no s'acaba mai. Era evident que, en molts, la crida de Déu no havia penetrat amb profunditat: n'hi va haver que van perdre l'interès en la seva doctrina, «es van fer enrere i ja no anaven més amb ell» (*Jn* 6, 66), o bé van abandonar Jesús fins i tot durant la seva prova final. En definitiva, en els uns i en els altres els seus desitjos encara no eren fermes, estables, disciplinats.

A poc a poc, amb paciència divina, Déu s'apropa al nostre cor, ens crida i ens envia a comunicar l'Evangelí a tots els homes i dones. Ho fa a través dels moments de meditació personal, de l'adoració eucarística, de les oracions vocals en les quals prenem

les paraules que ens proposa l'Església i també per mitjà de la contemplació contínua al llarg del dia. Descubrim la intimitat amb ell, n'assaborim l'amistat, la mirada, la fermesa, la comprensió... Déu ens prepara també a través de les contradiccions, un procés conscient i gens automàtic amb el qual a poc a poc anem trencant els nostres ídols, petits i grans, interns i externs, per fer més espai a Jesús en la nostra ànima. S'apropa al nostre cor, finalment, a través del treball continu que omple el nostre dia: «El meu Pare continua treballant, i jo també treballo» (*Jn 5, 17*). El mateix que ha posat el desig del bé al nostre cor —el «pes» que guiava sant Agustí — serà qui donarà compliment a aquest anhel.

L'harmonia dels béns

Al llarg de la nostra vida moltes vegades ens equivoquem buscant

béns efímers que no omplen el cor, béns aparents que no ens porten Déu, font de tot bé. En recordar la inquietud del jove ric sobre què s'ha *de fer* per assolir el cel, sant Joan Pau II assenyala que «només Déu pot respondre la pregunta sobre el bé, perquè ell és el Bé. En efecte, interrogar-se sobre el bé significa, en darrer terme, adreçar-se a Déu, que és plenitud de la bondat. Jesús mostra que la pregunta del jove és, en realitat, una pregunta religiosa i que la bondat, que atreu i alhora vincula l'home, té la seva font en Déu, més encara, és Déu mateix».[4]

Jesús, quan no pocs el van abandonar, pregunta als dotze si ells també se n'anirien. Pere respon: «Senyor, a qui aniríem? (...). Tu ets el Sant de Déu» (*Jn* 6, 68-69). En aquella crida d'amor, ells han descobert el sentit últim de la seva vida: el Regne de Déu, la vida eterna, el cel. Pere ha descobert el que després diria santa

Teresa d'Àvila: «Solo Dios basta».[5]
Ha trobat el tresor amagat. És llavors quan la resta de desitjos troben un lloc harmònic, mesurat, raonable, al seu cor; és llavors quan els béns als quals miren aquests desitjos formen un conjunt ordenat. No n'ha de fugir, però no el dominen. Qui troba Déu per sobre dels altres béns se sent àgil, després, alliberat per portar la força de l'Evangelí a totes les criatures. Justament, la possibilitat de no fer-ho «compon el clarobscur de la llibertat humana. El Senyor ens invita, ens impulsa —perquè ens estima entranyablement!— a escollir el bé».

[6]

Sant Josep maria ens animava a estimar el món apassionadament, però no perquè el món creat sigui un absolut, sinó perquè és el primer do de Déu, la primera font dels desitjos que sorgeixen al cor humà. Tanmateix, aquests desitjos demanen de ser eixamplats per l'amor que ens

porta a donar un sentit a totes les nostres tasques. Aquest gran desig diví dona unitat a tota la nostra existència, no elimina els desitjos humans —de companyia, de futur, de projectes—, sinó que els purifica i els congrega en una crida a la intimitat amb Déu. Sant Agustí notava que les virtuts morals, en conduir-nos a la felicitat, en realitat s'identifiquen amb l'amor a Déu. Tots els nostres esforços per adquirir la facilitat i el gust per fer el bé són sempre esforços per estimar. Per això, el bisbe d'Hipona definia cadascuna de les virtuts en servei d'aquest amor: la templança és l'amor que es conserva incorruptible, la fortalesa és l'amor que tot ho suporta, la justícia és l'amor que no es desvia i la prudència és l'amor que discerneix com estimar més.[7]

Aquest camí per trobar l'harmonia dels nostres desitjos es consolida al llarg de la vida, ja que sempre es tracta d'una història. Moltes vegades tenim massa pressa, prenem decisions precipitades, busquem gratificacions immediates... Però aquesta no és una bona lògica per emprendre aquesta ruta. En anglès de vegades es diu que algú «cau en l'amor», *falls in love*, com una cosa que passa de sobte. Fins i tot encara que de vegades aquest flaix existeixi, no tot el camí serà així. Pot sorprendre que Maria respongués tan ràpidament l'àngel quan aquest li va anunciar que seria la mare del Messies; com si hagués descobert de manera fulgurant i sobtada tot l'amor diví. Però, en realitat, Déu obrava en l'ànima de la nostra Mare des de la seva concepció immaculada i al llarg de tota la seva vida, que va ser, des de l'inici, una història d'amor.

[1] Sant Agustí, *Confessions*, Llibre 13, cap. 9.

[2] Sant Joan Pau II, encíclica *Veritatis splendor*, núm. 11.

[3] Sant Josepmaria, *Solc*, núm. 668.

[4] Sant Joan Pau II, encíclica *Veritatis splendor*, núm. 9.

[5] Santa Teresa de Jesús, fragment d'un autògraf trobat al seu llibre d'oracions.

[6] Sant Josepmaria, *Amics de Déu*, núm. 24.

[7] Cf. Sant Agustí, *De las costumbres de la Iglesia Católica y de los maniqueos*, I, 15, 25.

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca-ad/article/molt-humans-
i-molt-divins-virtuts-cristianes-1/](https://opusdei.org/ca-ad/article/molt-humans-i-molt-divins-virtuts-cristianes-1/)
(08/04/2025)